

**KOMÁROM VÁROS SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA**

2022.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	3
Helyzetkép	4
1. Komárom Város általános jellemzői	4
2. Demográfiai adatok	4
3. Egészségügyi ellátás	5
4. Köznevelés	5
5. Szociális ellátás	5
5.1. Önkormányzati támogatások	6
5.2. Bérlekások	6
5.3. Személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi ellátások	7
5.4. Szociális és gyermekvédelmi ellátásokat nyújtó intézmények	8
5.4.1. Komárom Város Egyesített Szociális Intézménye	8
5.4.1.1. Idősek Otthona és Otthonháta	8
5.4.1.2. Komárom Város Gondozási Központja	10
5.4.1.3. Hajléktalanok Menedékháza	13
5.4.2. Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény	16
5.4.3. Őszi Napfény Idősek Otthona Családok Átmeneti Otthona	25
5.4.4. Komáromi Aprótalpak Bölcsőde	26
5.4.5. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogyatékosok Nappali Intézménye és Sorstárs Támogató Szolgálata	28
6. A szolgáltató rendszerben jelentkező hiányosságok	30
6.1. Közösségi ellátások	30
6.2. Idősek Klubja demens betegek részére	30
7. Ellátórendszer fejlesztése	31

BEVEZETÉS

Magyarország Alaptörvényének XIX. cikke szerint Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyesség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. A szociális biztonságot a rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg. Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazódóan is megállapíthatja. Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése értelmében a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szociális szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 111/A. §-a előírása szerint a szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen:

- a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésnek helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az SzCsM rendelet 111/A. § (5) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja.

A szociális szolgáltatástervezési koncepció célja, hogy felmérje a lakosság körében a szolgáltatások iránti igényeket, megvizsgálja, hogy a jogszabályokban meghatározott ellátási kötelezettségeknek eleget tett-e, illetve értékelje az elért eredményeket, feltárja a hiányosságokat. Jelen koncepció követi a korábbi évek célkitűzéseit, mely az egyén igényeihez igazodó, az egyes szolgáltatások összehangolásán, együttműködésén alapuló ellátórendszer működtetését helyezi előtérbe.

Komárom Város Önkormányzata célul tűzte ki a produktív, szükségletekre érzékenyen reagáló rendszer kialakítását, mely a közös értékek számbavételén alapul, a közösségre támaszkodik és annak megelégedésére működik. Ezért az alapvető szociális biztonság megteremtésén túl fontos a helyi szociális kohézió erősödésének segítése, melyet a lakosság kezdeményezéseire, észrevételeire és részvételére építve lehet elérni. A civil szervezetek, az egyházak és az egyének bevonása a szolgáltatások biztosításába, nem csupán kiegészíti, de jobb minőségűvé, sokrétűvé teszi az ellátás rendszerét.

Továbbra is fontosnak tartjuk a szolgáltatások „kliens-közeliségét”, az egyén igényeit figyelembe vevő ellátások biztosítását. Folyamatosan arra törekszünk, hogy megfelelően célzott minőségi szolgáltatásokat nyújtsunk, az ellátások hatékonyságát is figyelemmel kísérve.

HELYZETKÉP

1. Komárom város általános jellemzői

Komárom városa Magyarország északi határán, Komárom-Esztergom megye nyugati peremén, a Duna jobb partján fekszik. Közlekedési szempontból fekvése kiváló, hiszen Komáromot észak-déli és kelet-nyugati irányú közlekedési útvonalak szelik át.

Az M1-es autópálya kiváló megközelítési lehetőség a Komáromot felkeresni szándékozók számára, a főváros 90 km, a nyugati határ 120 km távolságra van. Emellett Komáromon keresztül halad az egykori Budapest-Bécs főút, a mai 1-es számú főút. A város természeti-földrajzi adottságai kedvezőek, közlekedés-földrajzi helyzete meghatározó jelentőségű. Két közúti és egy vasúti híd köti össze Szlovákiával és rajta keresztül Európa északi felével.

A helyi és a távolsági tömegközlekedés megoldott. Autóbuszsal és vonattal juthatnak el a lakosok utazási céljukhoz.

A város területe 70,2 km², a szőnyi és a koppánymonostori városrészekkel együtt 13 km hosszan nyúlik el a Duna mellett. A népsűrűség 280 fő/km².

Komárom 1996. június 17-étől tagja, illetve központja a Komárom-Bábolna és Környékük Területfejlesztési Önkormányzati Társulásnak, mely 2004. július 29-én Komárom-Bábolna Többcélú Kistérségi Társulássá alakult.

A 2004. évi Társulási Megállapodás módosítását a 130/2013. (VI.20.) számú határozatával fogadta el Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete, melynek értelmében a korábbi szoros együttműködés megmaradt a települések között. A módosítás érintette a Társulás elnevezését, így 2013. július 1. napjától a Társulás új neve: Komárom és Környéke Önkormányzati Társulásra módosult. A társulás területe mintegy 200 km², lakossága 39. 000 fő. Tagjai: Ács város, Bábolna város, Nagyigmánd nagyközség, Almásfüzitő község, Bana község, Csém község, Kisigmánd község, Mocska község és Komárom városa.

2. Demográfiai adatok

A város lakosainak száma 2021. december 31-én 18609 fő volt. Az elmúlt öt év adatait vizsgálva elmondható, hogy a város lakosainak száma csökkent, ez az országos tendenciákkal azonos.

Lakónépesség száma az év végén

év	2017	2018	2019	2020	2021
fő	19243	19126	19094	18855	18609

Forrás: TeIR, KSH-START

Lakónépesség összetétele nemek és korcsoportok szerint 2021. december 31-én

korosztály	0-2 év	3-14 év	15-17 év	18-59 év	60-64 év	65 év felett
fő	379	2130	577	10454	1058	4011

Forrás: Önkormányzat

3. Egészségügyi ellátás

A városban 8 felnőtt háziorvosi, 4 házi gyermekorvosi és 4 fogorvosi valamint 4 területi védőnői, 4 területi és iskolavédőnői, 1 iskolavédőnői és 2 ifjúsági iskola-egészségügyi körzet működik. A háziorvosi ügyeleti ellátás a Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás keretében megoldott. A fogászati ügyeleti ellátást feladat-ellátási szerződés keretében a Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosítja a komáromiak számára. A gyermekorvosi ügyelet valamint a járóbeteg szakellátás a komáromi Selye János Kórházban biztosított. A városban 5 gyógyszertár található.

4. Köznevelés

Az önkormányzat 7 óvodát tart fenn, melyek a következők:

1. Komáromi Csillag Óvoda
2. Komáromi Gesztenyés Óvoda
3. Komáromi Kistáltos Óvoda
4. Komáromi Napsugár Óvoda
5. Komáromi Szőnyi Színes Óvoda
6. Komáromi Szivárvány Óvoda
7. Komáromi Tóparti Óvoda

A városban működnek más fenntartásban is köznevelési intézmények. A Tatabányai Tankerületi Központ négy általános iskolát, speciális szakiskolát, alapfokú művészeti iskolát, kollégiumot, pedagógiai szakszolgálatot és egy gimnáziumot működtet. A katolikus egyház óvodát és általános iskolát tart fenn (Szent Imre Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda). A három szakgimnázium illetve szakközépiskola fenntartója a Tatabányai Szakképzési Centrum valamint egy alapítvány is tart fenn szakképző intézményt.

5. Szociális ellátás

A szociális ellátások jellemzői

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szocvtv.) valamint a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján biztosítja a különböző szociális és gyermekvédelmi ellátásokat.

A szociális igazgatás hatósági feladatait a Komáromi Polgármesteri Hivatal Hatósági Osztálya látja el. Az Intézmény és Pályázati Osztály pedig a városi fenntartású szociális intézményekkel kapcsolatos fenntartói irányítási, ellenőrzési, szervezési teendőket végzi.

Az önkormányzat pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokkal illetve az önkormányzat számára kötelező valamint önként vállalt szociális szolgáltatásokkal igyekszik segíteni az arra rászorulókon.

5.1. Önkormányzati támogatások

Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete alapján a rászorulóknak a jogosultsági feltételeknek való megfelelés esetén az alábbi támogatások nyújthatók:

- Pénzbeli támogatások:
  - a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
  - a gyógyszerkiadások viseléséhez,
  - a rendkívüli települési támogatás a Szocvtv-ben meghatározott körülmények fennállása esetén,
  - a diákok közlekedési támogatásához, és
  - a szemétszállítási díj támogatásához,
  - újszülött gyermekek támogatása,
  - házasulók támogatása.
- Természetbeni juttatások
  - köztemetés,
  - gyermekétkezési támogatás,
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

2019. január hónaptól Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2015 (II.26.) önkormányzati rendeletének módosításával átvállalta az étkezési térítési díj fizetését, azon bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő Komárom város közigazgatási területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek után, akik nem részesülnek ingyenes intézményi gyermekétkezésben.

Támogatások száma az alábbiak szerint alakult az elmúlt években

	Rendszeres gyermekvéd. kedvezmény (család)	Rendkívüli települési támogatás (fő)	Települési támogatás/lakhatáshoz (fő)	Települési támogatás/gyógyszerkiadások viseléséhez (fő)	Újszülött gyermekek támogatása (fő)	Házasulók támogatása (pár)
2018	94	755	49	71	138	70
2019	81	617	28	46	130	99
2020	60	587	20	39	142	117
2021	36	522	13	28	151	98

Forrás: Önkormányzati adatok

5.2. Bérlakások

Komárom Város Önkormányzatának tulajdonában lévő bérlakások száma 168 db, melyből 105 db összkomfortos, 63 db komfortos.

22 db lakás az Esély-otthon pályázat keretében kerül bérbeadásra. A projekt kezdetben az önkormányzat lakhatási- és munkavállalást ösztönző támogatásban részesíti a fiatalokat, alapvető cél, hogy a városunkban élő 18 – 35 év közötti fiatalok helyben tudjanak egzisztenciát teremteni, családot tudjanak alapítani. A projekt lehetőséget kínál arra is, hogy a Komáromban letelepülni szándékozó, hiányszakmában dolgozó szakemberek számára is vonzóvá váljon városunk.

A lakások közül 12 db közérdekű céllal került bérbeadásra, melyekben bérlőkijelölési joggal a KEM Rendőr-főkapitányság és a KEM Katasztrófavédelmi Igazgatóság Komáromi Hivatásos Tűzoltó-Parancsnoksága, valamint Komáromi Város Önkormányzata rendelkezik.

2022-ben 6 olyan jogcím nélküli lakáshasználó van, akiknek Komárom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete nem hosszabbította meg a bérleti szerződését, de a

végrehajtási eljárás megkezdése ellenére a lakásban tartózkodnak. A 2013. év elején megkezdett hátralékkezelési modell végrehajtásának eredménye jelenleg az, hogy kezeletlen hátralék nincs, valamennyi hátralékos bérlő szerződése felmondásra került, a hátralék kiegyenlítése több esetben egy összegben vagy részletekben megtörtént. Ha a hátralék kiegyenlítésére nem kerül sor, akkor a lakás kiürítése következik. Az önkormányzat vagyonának védelme és a rászorultak lakásban maradásának segítése érdekében, akár a végrehajtási eljárás legvégén is lehetőség van az eljárás leállítására, ha a hátralékot és a felmerült költségeket a bérlő megfizeti. A lakás kiürítése tehát csak a végső eszköz, Komárom Város Önkormányzata a hátralékok és a költségek beszedését helyezi előtérbe. A hatékony hátralékkezelés és a behajtás legfőbb jellemzője a következetesség: tapasztalatunk az, hogy a hátralékos bérlők rendszeres felszólítása, a szerződések felmondása, a kiürítésre irányuló keresetek benyújtása, illetve a végrehajtás megkezdése az esetek jelentős részében a hátralékok kiegyenlítését vagy végső esetben az ingatlan önkéntes elhagyását eredményezi.

A lakások folyamatos karbantartása, felújítása nem az önkormányzat, hanem a bérlő kötelezettsége, de a legtöbb esetben a bérlők részéről anyagi fedezet hiánya miatt nem történtek meg az elvárható karbantartások, felújítások, emiatt a lakások többségének állapota rossz. Az önkormányzat az ingatlanok elértéktelenedésének megakadályozása érdekében a szükséges karbantartásokat, felújításokat elvégzi. 2021. évben 770.000 Ft összeget fordítottunk erre a célra.

5.3. Személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi ellátások

Szociális alapszolgáltatások

- étkeztetés (saját intézményben)
- házi segítségnyújtás (saját intézményben)
- családsegítés (saját intézményben)
- támogató szolgáltatás (megállapodás alapján)
- nappali ellátás idősek részére (saját intézményben)
- nappali ellátás fogyatékosok részére (megállapodás alapján)
- nappali ellátás hajléktalanok részére (saját intézményben)

Szakosított szociális ellátások

- ápolást, gondozást nyújtó intézmény (saját intézményben)
  - idősek otthona
- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (saját intézményben)
  - éjjeli menedékhely

Személyes Gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások

- gyermekjóléti szolgáltatás (saját intézményben)
- gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde (saját intézményben)
- gyermekek átmeneti gondozása, családok átmeneti otthona (megállapodás alapján)

5.4. Szociális és gyermekvédelmi ellátásokat nyújtó intézmények

5.4.1. Komárom Város Egyesített Szociális Intézménye

Komárom Város Egyesített Szociális Intézménye egy székhellyel és két telephellyel működik, nem messze egymástól. Az intézmény székhelyén, az Idősek Otthonában szakosított ellátási formát lát el, Komárom Város Gondozási Központjában alapszolgáltatásokat, a Hajléktalanok Menedékházában pedig alap és szakosított ellátást biztosít az igénybevevők részére.

Székhelye: Idősek Otthona, 2900 Komárom, Árpád utca 4.

Telephelyei: Komárom Város Gondozási Központja, 2900 Komárom, Kelemen László u. 2
Hajléktalanok Menedékháza, 2900 Komárom, Gyár utca 30.

A szervezeti egységek feladatai

Idősek Otthona (székhely)	Komárom Város Gondozási Központja	Hajléktalanok Menedékháza
Időskorúak és demens betegek bentlakásos ellátása	<ul style="list-style-type: none"> • Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szakmai központja • Házi segítségnyújtás • Idősek klubja • Szociális étkeztetés	<ul style="list-style-type: none"> • Népkonyha • Éjjeli menedékhely • Nappali melegedő • Ideiglenes férőhelyek

5.4.1.1 IDŐSEK OTTHONA

Az Árpád vezér utca 4. szám alatt található épületcsoport a volt orosz laktanya egyik épületének felújításával nyerte el jelenlegi funkcióját. Az intézmény 7500 m²-en helyezkedik el, az épület hasznos alapterülete 2800 m². Az épülethez udvar tartozik, fűvel és díszcserjékkel beültetett terület. Az udvaron az idősek részére fedett kiülő áll rendelkezésre. Az intézmény külső arculata 2005-ben újjá születte, mindkét épület külső vakolatát, tetőszerkezetét, esőcsatorna rendszerét felújították. Az intézmény belső környezete jónak mondható, a házon belüli akadálymentes közlekedés megoldott (lift, kapaszkodók, rámpák). Tervben van a két épületszárny összenyitása, hogy az egyik lift meghibásodása esetén is biztosított legyen az akadálymentes közlekedés. Tervben van továbbá a TOP + pályázati program keretében az egész épület energetikai korszerűsítése.

A szolgáltatás feladatai

Az otthon alapfeladata az idősek gondozása, melyet komplex gondozás keretében valósít meg, ahol a gondozás valamennyi elemét (fizikai, egészségügyi, mentális gondozás, foglalkoztatás) együtt kell alkalmazni, maximálisan figyelembe véve a lakók egyéniségét, igényeit, kultúráját. Mindezt tudatosan és tervszerűen szervezik és hajtják végre. A teljes körű ellátás keretében az intézmény biztosítja:

- a napi ötszöri étkezést
- a szükséglet szerinti ruházattal és textíliával való ellátást
- a mentális gondozást
- a jogszabályok szerinti egészségügyi ellátást
- és a lakhatást.

Az ellátottak köre

Az intézménybe a rendszeres fekvőbeteg gyógykezelést nem igénylő, gondozási szükséglet III. fokozattal rendelkező, öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy vehető fel, illetve ha olyan egyéb körülmények állnak fenn, amit a gondozási szükséglet, valamint az egészségügyi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet szabályoz. Továbbá a betegsége, fogyatékossága miatt, vagy önmagáról gondoskodni képtelen 18. életévét betöltött személy is felvehető, ha gondozási szükséglet III. fokozatával rendelkezik, vagy más gondozást- ápolást nyújtó intézetben nem biztosítható az ellátása. Az intézmény 90 férőhellyel működik a várakozók száma átlag 69 fő, ebből mindenki komáromi lakos. A várakozók számára az intézmény alapszolgáltatásait (házi gondozás, étkeztetés, idősek klubja) ajánlják fel a bekerülésig.

Az intézmény alapvető célja

A lakók részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítség, amelynek során a szociális, testi és szellemi állapotnak megfelelő egyéni bánásmódban való részesítés keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-lelki funkciók megtartására, esetleg helyreállítására kerül sor. A gondozási munka során, olyan komplex segítséget kell nyújtania az intézményben dolgozó szakembereknek az ellátottak számára, amellyel lehetőséget kapnak, az önállóságuk javításához és megteremtéséhez, vagy adott állapotuk elfogadásához. A gondozás- ápolás minőségét a gondozási részleg, mentálhigiénés csoport, mosoda, karbantartás, gépkocsivezető és a technikai személyzet csapatmunkája határozza meg.

Egészségügyi ellátás

Az orvosi ellátást megbízási jogviszonyban 1 fő háziorvos látja el heti 4 órában, valamint egy pszichiáter. Szükség esetén a gondozottakat kivisszik a szakrendelésekre. Az intézményi orvos felügyelete mellett az osztályvezető ápoló feladata a gyógyszerek beszerzése.

Személyre szóló egészségügyi ellátás keretében, a lakók egyéni szükségletének megfelelő 24 órás felügyeletet, gondozást, ápolást biztosítanak. A gyógyító-megelőző ellátás alapelvét fontosnak tartják, mely szerint a megelőzés és a gyógyítás fogalma egymástól nem választható el. Az intézményben az egészségügyi ellátás célja, feladata az egészségmegőrzés, az egészség védelme, a megbetegedések megelőzése, a már kialakult betegségek korai felismerése és gyógyítása, az állapotromlás megakadályozása, a gyógyíthatatlan beteg panaszainak orvoslása, esetleges fájdalmának enyhítése, a még jó általános állapotú lakók egészségének megtartása.

Az intézmény gyógytornászt foglalkoztat heti két alkalommal, aki mobilizálás céljából, különböző betegségek rehabilitációja során, egyéni és csoportos gyógytornát tart az időskori, mozgásszervi, reumatikus és más okokból adódó panaszok enyhítésére, a mozgásképesség megtartására.

Mentálhigiénés és foglalkoztatási ellátás

A mentálhigiéné a lelki egészségvédelemmel foglalkozik, károsodása esetén az aktuális probléma megszüntetése, az egyensúly visszaállítása a feladat. A legfontosabb azonban, hogy megelőzzék a lelki betegségek kialakulását.

Az idősek különböznek egymástól, testi, idegrendszeri sajátosságaikban, tapasztalataikban, értelmi képességeik, nyelvi kifejező képességük, társas magatartásuk, érzelmeik, érdeklődésük és aktivitásuk terén. Az egyéni bánásmód biztosíthatja, hogy a lakók a rájuk jellemző sajátos vonásoknak megfelelően váljanak a közösség tagjává. Az egyéni bánásmód

megvalósításának alapvető feltétele az időskorúak életkori és egyéni jellemzőinek ismerete. Az aktuális megnyilvánulások értelmezése mellett ez a magatartás okainak, hátterének, esetleges kialakulásának ismeretét is jelenti. Tekintettel a lakók általános mentális és fizikai állapotára, különösen fontos a mentálhigiénés ellátás, melyet egyéni és csoportos foglalkozások keretében valósítanak meg. Az érzelmi biztonság megteremtése mellett a tevékenységzsükséglet kielégítése is fontos feladat.

A fizikai és mentális gyengeségben szenvedő lakók számára is meg kell találni a megfelelő elfoglaltságot. Megnőtt a különböző fokon demenciódott ellátottak száma. A megnövekedett szám és arány egyre fontosabbá teszi a demenciában szenvedők foglalkoztatását, elfoglalását, állapotuk romlásának időben minél tovább való kitolását. A demens gondozott ellátásában fő célul tűzték ki, hogy a demens lakó elégedett legyen, megőrizhesse emberi méltóságát, legyen jó a közérzete, kapjon jó bánásmódot, amitől biztonságban érezheti magát.

Szakmai létszám:

- 1 fő intézményvezető
- 1 fő intézményvezető helyettes/ügyviteli munkatárs
- 1 fő vezető ápoló
- 24 fő gondozó
- 3 fő terápiás munkatárs
- 1 fő ügyviteli munkatárs
- 1 fő adminisztratív munkatárs
- 13 fő technikai dolgozó, akik a tálalásban, mosodában és az intézmény tisztántartásában látják el feladatukat.

5.4.1.2 KOMÁROM VÁROS GONDOZÁSI KÖZPONTJA

Komárom Város Gondozási Központja frekventált helyen, a belváros szívében, az Igmándi út és a Kelemen László utca sarkán helyezkedik el. Könnyen megközelíthető gyalogosan és személygépkocsival is.

Az intézmény a következő alapszolgáltatásokat biztosítja:

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- idősek klubja,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak, akik azt maguk, illetve eltartottaik részére nem tudják biztosítani. Jogosultságot jelent az idős kor, egészségi állapot, vagy fogyatékoság, pszichiátriai vagy szenvedély betegség. Háziorvos javaslatára diabetikus és epés diétás étkezést is biztosítanak.

A szociális étkeztetésben részesülők számának alakulását mutatja az alábbi táblázat

Év	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ellátottak száma	63 fő	62 fő	72 fő	66 fő	63 fő

Forrás: Intézményi adatok

Egyéni jövedelem alapján vizsgálják a térítési díjat, így kedvezőbb áron tudjuk biztosítani az étkezést. Az étkezés módja lehet helyben, elvitellel vagy kiszállítással.

Szakmai létszám:

- 1 fő gépkocsi vezető
- 1 fő szociális segítő.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy részére, saját környezetében biztosítják az ellátást, önálló életvezetés fenntartása érdekében. Segítséget nyújtanak vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében, elhárításában.

Feladatuk a házi segítségnyújtásban részesülő ellátott fizikai, egészségügyi, mentális állapotának szinten tartása, javítása, meglévő képességeinek fejlesztése.

A házi segítségnyújtás módját, formáját, gyakoriságát a háziorvos javaslata, az ellátott igénye és a gondozási szükséglet vizsgálata alapján határozzák meg. Az ellátás igénybevétele önkéntes, szóbeli vagy írásbeli kérelem alapján történik.

A házi segítségnyújtás igénybevételel megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető elvégzi a gondozási szükséglet vizsgálatát, amennyiben az igénylő nem ért egyet a vizsgálat eredményével kérheti, hogy egy jegyző által felkért szakértő is végezze el a vizsgálatot. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretén belül biztosított feladatokat.
- d)

A házi segítségnyújtásban gondozható személyek maximális létszáma 35 fő.

Házi segítségnyújtást igénybe vevők számát az alábbi táblázat mutatja

Év	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ellátottak száma	24 fő	25 fő	25 fő	24 fő	22 fő

Forrás: Intézményi adatok

Szakmai létszám:

- 4 fő gondozó
- 1 fő ügyviteli munkatárs
- 1 fő technikai dolgozó

Idősek klubja

Az idősek klubjában a 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy az idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önellátásra részben képes személyeknek biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A klubban tartózkodóknak igény szerint szociális étkezést biztosítanak. A szolgáltatás igénylésének főbb okai az egészségi, fizikális, mentális problémák, illetve a magány.

Az idősek nappali ellátásában gondozható személyek maximális létszáma 30 fő.

Idősek Klubja igénybe vevők számának alakulását mutatja az alábbi táblázat

Év	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ellátottak száma	30 fő	27 fő	29 fő	22 fő	19 fő

Forrás: Intézményi adatok

A szolgáltatás célja a mindennapi élet tartalommal való megtöltése, szellemi frissesség megőrzése. Fontos, az önkéntes, adottságoknak, érdeklődési körüknek megfelelő ellátás biztosítása. Törekednek arra, hogy az ellátás folyamatos, változatos, rendszeres legyen, s az igénybevevő új sikerélményekkel gazdagodjon. Ezt heti, havi programokkal biztosítják.

Egészségügyi ellátás keretében segítséget nyújtanak a gyógyszeríratásban, ellenőrzik az előírt gyógyszerek szedését, vérnyomást, vércukorszintet, testsúlyt mérnek, szükség esetén orvoshoz kísérik az ellátottat. Egészség megőrzése, javítása céljából különböző szűrővizsgálatokat, felvilágosító előadásokat szerveznek.

Fizikai állapot és vérkeringés javítás céljából foteltornát, babzsák tornát, meridián tornát, zenés tornát tartanak az időseknek, valamint bevonják őket az intézmény kertjének ápolásába is. Segítséget nyújtanak hivatalos ügyek intézésében, szociális helyzetük megtartásában, javításában.

Szakmai létszám:

- 1 fő részleg vezető gondozó
- 1 fő gondozó

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás nyolc településén (Komárom, Almásfüzitő, Ács, Nagyigmánd, Kisigmánd, Mocsá, Bábolna, Csém) működik, mely szolgáltatásban szakmai központként működik Komárom Város Egyesített Szociális Intézménye.

Az önkormányzat és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Pályázati Igazgatósága között a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása és finanszírozása tárgyában létrejött szerződést évente újra kell kötni.

Telepíthető jelzőkészülékek száma: 70 db

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban ellátottak száma összesen: 66 fő, településszintű eloszlása 2021. december 31-én:

- Komárom 29 fő
- Ács 14 fő
- Bábolna 0 fő
- Almásfüzitő 11 fő
- Mocsa 4 fő
- Nagyigmánd 6 fő
- Csém 1 fő
- Kisigmánd 1 fő.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az időskorú, valamint a fogyatékos személyek részére biztosított olyan ellátási forma, amelynek segítségével fenntartható az ellátást igénybevevő saját lakókörnyezetében történő biztonságos életvitel, továbbá megelőzhetőek olyan sorozatos krízis helyzetek, amelyek a későbbiekben bentlakásos intézményi elhelyezést indukálhatnak. A szolgáltatás a segítő munka jellegéből adódóan szorosan összefügg, és ezért ráépül a házi segítségnyújtásra.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik, folyamatos, 24 órás ügyelet. Az alapszolgáltatás igénybevételének feltétele, hogy az igénylő mentális és fizikai állapota olyan legyen, amely lehetővé teszi a rendszer adekvát használatát. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az ellátott részére biztonságot nyújt, oldja a magánytól és a tehetetlenségtől való szorongás és félelem érzését.

Készülékre való jogosultság feltételei:

- Egyedül élő 65 év feletti személy.
- Egyedül élő súlyosan fogyatékos, vagy pszichiátriai beteg személy.
- Kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, ill. súlyosan fogyatékos v. pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Szakmai létszám:

- 1 fő koordinátor (megbízási szerződéssel)
- 3 fő gondozónő (megbízási szerződéssel)

5.4.1.3 HAJLÉKTALANOK MENEDÉKHÁZA

Komárom városa elengedhetetlennek tartja, hogy az elesett, szükségben szenvedő, fedél nélküli emberek segítségére legyen, mind testi, mind lelki értelemben. Ezen irányelv alapján működik a városban a Hajléktalanok Menedékháza, Komárom Város Egyesített Szociális Intézménye egyik telephelyeként.

Az intézményi egység a Gyár utcában található, szomszédságában a buszpályaudvarnak és a vasútállomásnak, így tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető.

Az épület sajnos rossz állapotban van, azonban az önkormányzat segítségével kisebb-nagyobb felújítások voltak elvégezve az elmúlt években.

Együtműködés más szervezetekkel

Az intézmény hagyományosan jó kapcsolatokat ápol a Magyar Máltai Szeretet Szolgálat Komáromi Csoportjával. Gyakran segítséget nyújtanak az ellátottaknak ruhanemű és élelmiszer biztosításával, valamint gyógszer kiváltásában.

Az Utcai Szociális Segítők Egyesületével nagyon jó kapcsolatot tartunk fenn, akik Komáromban az utcai szociális munkát végzik. Felderítik a rászoruló, fedél nélkül maradt embereket, segítve ezzel a mi munkánkat is.

2020-ban a Kemence Hagyományörző Gasztró-kulturális és Közösségfejlesztő Egyesület és a Hajléktalanok Menedékháza között létrejött egy együttműködés. Ennek célja a hajléktalanság kezelése, a megoldási lehetőségek keresése, a hajléktalan személyek reintegrációja volt. A program elősegíti a célcsoport foglalkoztatását, az elsődleges munkaerő-piaci integrálás alapjainak megteremtését, ezáltal enyhítve a társadalmi egyenlőtlenségeket. A programban 2 fő hajléktalan vesz részt, mindketten szerződéssel vesznek részt a programban, a jelen szerződés 2023. áprilisig szól.

Folyamatos kapcsolatban állnak a rendőrkapitánysággal. A téli krízisidőszak megkezdése előtt rendszeres egyeztetés folyik a megyében lévő hajléktalanellátó intézmények, szervezetek és a rendőrkapitányság között, felkészülve ezzel a krízisidőszak nehézségeire, megpróbáltatásaira, a hajléktalan személyeket fenyegető vészhelyzetek megelőzésével kapcsolatos szakmai és társadalmi feladatok végrehajtására. A krízisidőszak elmúltával pedig a szakmai team levonja a következtetéseket, megbeszéli a felmerült problémákat, hatékony stratégiákat kidolgozva a jövőre nézve. Sajnos előfordul, hogy rendőrt kell hívni valamelyik ellátotthoz, mivel alkoholos befolyásoltság alatt nem viselkedik a házirend szabályai szerint, kötekedik, sérteget, esetleg bántalmaz másokat. Nagyon jó a kapcsolat a körzeti megbízottal is.

Az intézményegység szakmai létszáma:

- 1 fő intézményegység-vezető
- 2 fő szociális munkatárs
- 4 fő segítő

Nappali melegedő

A nappali melegedő a fedél nélküliek, illetve a rászorulók számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, a szociális mentálhigiénés szakemberek segítségére, a szociális ügyintézésben való segítségnyújtásra, mosásra, tisztálkodásra, étel melegítésére és elfogyasztására, postacím létesítésére. 18 év feletti fedél nélküliek és segítséget kérők- férfiak és nők egyaránt- igénybe vehetik. Feltétele a három hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő eredmény és a házirend megismerése, s annak betartása.

Az ellátottak körében gyakoriak az egészségügyi problémák. A nőknél leginkább a magas vérnyomás, visszatérő probléma a cukorbetegség, a férfiaknál az időskori csontritkulás, csontkopás, ízületi problémák, daganatos megbetegedések, alkohol okozta dependencia.

Nappali melegedő férőhelyszáma: 30 fő.

Év	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ellátottak száma	34 fő	31 fő	30 fő	32 fő	29 fő

Forrás: Intézményi adatok

Népkonyha

A népkonyha szolgáltatás a nappali melegedő szolgáltatásait egészíti ki. A hét minden napján déli 12 órakor meleg ételt kapnak a rászorulók. Az intézmény biztosítja a tányért és az evőeszközt a szolgáltatást igénybevevők számára.

A nappali melegedőt és a népkonyhát egyrészt azok az utcán életvitel szerűen tartózkodó egyének vagy párok veszik igénybe, akiknek már férőhely nem jut, vagy ők maguk nem akarják az intézményi ellátást választani, továbbá igénybe veszik az éjjeli menedékhelyet igénylők is. Az intézménybe rendszeresen bejáró utcai hajléktalanokkal is igyekeznek kialakítani egyfajta bizalmi viszonyt, ami segíthet, hogy lépésről lépésre hozzásegítsék őket a magasabb igény szint kialakulásához, és az azért való tenni akaráshoz.

Népkonyhát igénybe vevők száma

Év	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ellátottak száma	44 fő	39 fő	37 fő	40 fő	36 fő

Forrás: Intézményi adatok

Éjjeli menedékhely

Az éjjeli menedékhely éjszakai pihenést, valamint krízishelyzetben éjszakai szálláslehetőséget biztosít az arra rászoruló, 18. életévét betöltött férfiak számára.

A szolgáltatást igénybe vevők általában a legyengült állapotuk miatt az utcai élet megpróbáltatásait egyre nehezebben viselik, átmeneti vagy tartós krízishelyzetbe kerülők (pl.családi konfliktus miatt), magasabb intézményi elvárásnak megfelelni nem tudó személyek- akik más intézménytípusból kikerültek-, téli időszakban főleg a kihűlés veszélye miatt segítséget kérnek. Az éjjeli menedékhely 13 fő befogadására képes, ami téli időszakban plusz 10 férőhellyel bővül. Rendszerint teljes kihasználtsággal működik. Igénybevételéhez 3 hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő eredmény szükséges, és józan állapot. Az ágyakat érkezési sorrendben lehet elfoglalni.

Megoldásra vár a női hajléktalanok elhelyezése. Az intézményben szükséges lenne a nők részére külön épület-, lakrész biztosítása, kifejezetten a nők részére kialakított elkülönített vizesblokkal, tisztálkodási lehetőséggel. Jelenleg nők nem aludhatnak bent a szállón, az intézmény jelenlegi tárgyi feltételeivel ez nem megoldható.

Női férőhely hiányában az intézmény dolgozói segítséget nyújtanak az elhelyezésben a környéken lévő hajléktalanszállókon.

A nappali melegedő és az éjjeli menedékhely ellátottjaira sajnos az alacsony iskolai végzettség jellemző. Volt már példa azonban arra is, hogy felsőfokú végzettségű, diplomás ember vette igénybe a szolgáltatást.

Az alacsony iskolai végzettségnek, az egészségügyi problémáknak, a motiváltság hiányának és a társadalmi kirekesztettségéből fakadó elégtelen önbecsülésnek köszönhetően a szolgáltatást igénybe vevők közül kevesen rendelkeznek állandó munkahellyel. Gyakoribbak az alkalmi munkák, amik az ellátottaknak és a munkaadóknak sem jelentenek akkora felelősséget és kötöttséget.

Elengedhetlenné vált az épület korszerűsítése: a villanyvezetékek cseréje, a fűtés korszerűsítése, további épületrészek kifestése, a fennmaradt nyílászárók cseréje, az időszakos férőhely, a nappali melegedő, éjjeli menedékhely, betegszoba és pihenőszoba padlóburkolatának cseréje, a mellékhelyiségek és fürdőszobák felújítása.

5.4.2. KOMÁROMI TÁM-PONT CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI INTÉZMÉNY

A Komáromi Tám Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény integrált szervezeti és szakmai struktúrában látja el a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatásokat. Települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. A **család- és gyermekjóléti szolgáltatás** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény által meghatározott *gyermekjóléti szolgáltatási*, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által meghatározott *családsegítési* tevékenységet foglalja magában.

Intézményi szinten intézményvezető látja el a vezetői feladatokat. A család- és gyermekjóléti intézményen belül a feladat-megosztás a szolgálat és a központ feladatait ellátó önálló szakmai egységek között áll fenn. Mindkét szakmai egység külön szakmai vezetővel rendelkezik.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe, szakmai létszáma

Szolgálathoz tartozó települések (megállapodás alapján): Komárom, Mocsá, Kisigmánd

A szolgálat szakmai dolgozói létszáma:

2021. december 31-én:

1 fő szakmai vezető, aki egyben az intézményvezető helyettes

5 fő családsegítő

1 fő szociális asszisztens

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe, szakmai létszáma

Járáshoz tartozó települések: Komárom, Mocsá, Kisigmánd, Almásfüzitő, Csém, Ács, Nagyigmánd, Bábolna, Bana

A központ szakmai dolgozói létszáma:

1 fő szakmai vezető

1 fő jelzőrendszeri tanácsadó

4 fő eszmene dzser

1 fő szociális diagnózis felvételi eszmene dzser

6 fő óvodai és iskolai szociális segítő

1 fő szociális asszisztens

1 fő pszichológiai tanácsadó

Tárgyi feltételek

Az Intézmény székhelyén (2900 Komárom, Szt. László utca 23.), valamint az ellátási területhez tartozó településeken (2948 Kisigmánd, Fő u. 40., 2911 Mocsá, Hősök tere 1.), az ellátottak számára nyitva álló helyiségek tárgyi feltételei a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet előírásainak megfelelnek.

A Tám-Pont Család-és Gyermekjóléti Intézmény (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Gyermekjóléti Központ) komáromi székhelye Komárom belvárosának jól megközelíthető helyén, a városi buszpályaudvar és a vasútállomás közvetlen szomszédságában, kellemes környezetben található. A Szolgálat gyalogosan, tömegközlekedési eszközzel (autóbusz, vonat), vagy autóval egyaránt könnyen elérhető. Parkolás az intézmény parkolójában lehetséges. A belvárosi elhelyezkedés egyúttal más közintézmények közelségét is jelenti.

Az intézmény a kétszintes Generációk Házában az emeleti szinten került elhelyezésre. A felső szintre való akadálymentes bejutás a főépületében kialakított lifttel és a kliensek részére a főbejárat felől kialakított bejárattal biztosított.

A Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény *Család- és Gyermekjóléti Szolgálat* intézményegység tevékenysége

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a lakóhely szintű szociális minimumszolgáltatásokat, vagyis a professzionális szociális munkán alapuló általános segítő feladatok ellátását jelenti. Ebbe a körbe tartozik az információnyújtás, a pénzügyi és természetbeni ellátásokhoz való hozzáférés segítése, a jelzőrendszer működtetése, a kríziskezelés, a szociális, életvezetési, mentális, háztartási-gazdálkodási tanácsadás, az egyéni esetkezelés (esetmunka), a szociális csoportmunka és a közösségfejlesztés, valamint az általános gyermekvédelmi prevenciók tevékenység. A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítést végez, ebben nagy szerepe van a családtagokkal történő személyes találkozásoknak, a saját lakókörnyezetében való kapcsolattartásnak, a családlátogatásnak is.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által gondozott komáromi családok száma:

	2019.	2020.	2021.
Gondozási esetek összesen (együttműködési megállapodással, vagy egyszeri esetkezelés által)	231 család	224 család	192 család
Ebből:			
Alapszolgáltatás keretében történő gondozás	34 család	31 család	33 család
Tanácsadottként megjelent család	185 család	172 család	159 család
Védelembe vett gyermekek családja	12 család	8 család	10 család

Forrás: Intézményi adatok

A Szolgálat gondozási eseteinek száma 2021-ben minimális változást mutat, a problémák típusa és az igénybevétel módja hasonló az előző évhez képest. A védelembe vétellel érintett családok száma a teljes évet figyelembe véve nőtt Komárom viszonylatában, de az év végi adatok jóval kedvezőbb képet mutatnak, hiszen a sikeres beavatkozásoknak köszönhetően a védelembe vételi okok megszűntek, így több eset a hatósági beavatkozás okán lezárásra került, de alapszolgáltatás keretében a családsegítők a továbbiakban is figyelemmel kísérték a családok életét.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által egyszeri alkalommal vagy együttműködési megállapodás alapján végzett szakmai tevékenységeinek típusonkénti száma és az abban részesülők száma 2021-ben Komáromban (halmozott adat)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	
	Szakmai tevékenységek száma	Szolgáltatásban részesülők száma (fő)
Információnyújtás	524	221
Segítő beszélgetés	240	78
Tanácsadás	127	57
Ügyintézési segítségnyújtás	258	92
Konfliktuskezelés	119	42
Kríziskezelés	3	3
Közvetítés pénzügyi ellátásokhoz való hozzáférésben	14	10
Közvetítés természetbeni ellátásokhoz való hozzáférésben	77	58
Közvetítés más szolgáltatáshoz	17	12
Közvetítés központhoz	94	67
Esetkonferencia	2	4
Esetmegbeszélés	6	6
Esetkonzultáció	102	38
Szakmaközi megbeszélés	6	-
Szociális és mentálhigiénés csoportmunka	-	-
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	28	7
Közösségfejlesztés	-	-
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	23	23
Családlátogatás	123	56
Adományközvetítés	724	292
Hátralékkezelési tanácsadás	64	17
Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	128	24
Kapcsolattartási ügyelet	27	21
Összesen	2706	1128

Forrás: Intézményi adatok

A Szolgáltatótól segítséget kérők problémáikkal az intézményegységet általában többször is megkeresik. A segítséget kérők közül sokan a korábbiakhoz hasonlóan összetett problémahalmazzal rendelkeznek, amelynek kezelése összetett és időigényes professzionális segítő folyamatot igényel, ami a családsegítők számára fokozott terhelést jelent.

Az intézményegység az alábbi tevékenységeket végzi még:

- prevenció tevékenységet,
- nyári tábor,
- élelmiszerosztás (évente több alkalommal),
- kríziskamra működtetése,
- ruha, tanszer, kisbútor, háztartási eszköz gyűjtése és osztása,
- karácsonyi ünnepség szervezése,
- osztályozó vizsgára, pótvizsgára való felkészítés,
- iskolai közösségi szolgálat elvégzéséhez diákok fogadása

A jelzőrendszer működtetésével kapcsolatos tevékenység

Az észlelő- és jelzőrendszer intézmények, szakemberek közötti együttműködés, melynek célja az egyének, családok problémáinak időben történő felismerése és azok továbbítása egy professzionális szolgáltató (az integrált család- és gyermekjóléti szolgáltatás) felé a problémák mielőbbi enyhítése, megoldása érdekében. A két korábbi szolgáltatás, a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrálásával a jelzőrendszer jelzési kötelezettsége egyaránt kiterjed mind a gyermekekre, mind pedig a felnőttekre. Ilyen módon a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17.§ (1) bekezdése által a jelzőrendszer tagjaiként definiált intézmények, szervezetek, szakemberek és egyének köre kibővült a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64.§ (2) bekezdésében felsoroltakkal. A jelzőrendszer tagjai így a következők:

- a települési önkormányzat jegyzője, a járási hivatal, a szociális, egészségügyi szolgáltató intézmény, a pártfogó felügyelői, a jogi segítségnyújtói szolgálat, mint jelzésre kötelezett tagok, valamint vallási közösségek és magánszemélyek, mint jelzésre nem kötelezett tagok,
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, a munkaügyi hatóság, a javítóintézet és a gyermekjogi képviselő, az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- bármely állampolgár vagy társadalmi szervezet, amennyiben jelzéssel él vagy hatósági eljárást kezdeményez a gyermek veszélyeztetettségének észlelése esetén.

A jelzőrendszer tagjai a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az együttműködés keretében a jelzőrendszeri tagok a család- és gyermekjóléti szolgáltató kérésére többek között kötelesek részt venni eszmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, konzultációkon, szakmaközi megbeszéléseken.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat felé tett jelzések megoszlása a jelző intézmény típusa szerint

Jelző intézmény, szervezet, személy	2020. évi jelzések		2021. évi jelzések	
	0-17 évesekkel kapcsolatos jelzések száma (db)	Nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések száma (db)	0-17 évesekkel kapcsolatos jelzések száma (db)	Nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések száma (db)
Egészségügyi szolgáltató	35	0	16	7
ebből védőnő	20	0	9	4
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	200	2	18	2
ebből család-és gyermekjóléti szolgálat	135	2	4	2
ebből család-és gyermekjóléti központ	33	0	13	0
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	3	0	0	0
Átmeneti gondozást biztosítók	7	0	0	0
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0	0	0	0
Köznevelési intézmény	92	3	31	1
Rendőrség	14	0	4	1
Ügyészség, bíróság	6	2	3	3
Pártfogó felügyelői szolgálat	13	0	0	0
Egyesület, alapítvány, egyház	0	0	0	0
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	n.a	n.a	0	0
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0	0	0	1
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	21	3	7	2
Önkormányzat, jegyző	2	3	0	1
Gyermekjogi/ellátottjogi/betegjogi képviselő	n.a	n.a	0	1
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal	8	0	0	0
Járási Hivatal gyámhivatala	436	1	n.a	n.a
Összesen	837	14	79	19

Forrás: Intézményi adatok

A beérkezett jelzések megoszlása szerint többségben vannak a köznevelési intézmények, továbbá az egészségügyi szolgáltatóktól, és a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól is magasabb számban érkeznek megkeresések a többi szervezethez, intézményhez képest.

Megnövekedett a felnőtt korú személyekről érkezett jelzések száma is. Többségében kórházi szociális munkásoktól kapnak megkeresést idős, egyedül élő, rossz anyagi helyzetben lévő személyekkel kapcsolatosan. Ilyenkor a családsegítő elsődleges feladata a közvetítés a megfelelő ellátások biztosításához, továbbá a lehetséges családtagok, segítők felkutatása.

A Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény *Család- és Gyermekjóléti Központ* intézményegységének tevékenysége

A Család- és Gyermekjóléti Központ – Komárom város járasszékhely településen – önálló szervezeti és szakmai intézményegységként működik. Feladata a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A központ feladatkörébe tartozik a jelzőrendszer járási szintű koordinációja, valamint támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

A szolgáltatásban végzett gyermekközpontú szociális munka a családdal foglalkozva mindenkor a gyermek szemszögéből, oldaláról foglalmazza meg a problémát. Deklaráltan nem semleges, és felnőtt családtagokkal addig halad egy úton, míg az a segített gyermek érdekével nem ellentétes, és ha kell, akkor bármely családtag ellenében intézkedéseket tesz, vagy kezdeményez a gyermek védelmében.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó feladatok ellátása

A Központ végzi a szociális esetmunka hatósági jellegű feladatait, így a gyermek védelembe vételével, ideiglenes hatályú elhelyezésével, valamint a nevelésbe vétellel kapcsolatos esetmenedzseri feladatokat, mint például a javaslattételt, a gyámhatóság előtti megjelenést, illetve bizonyos esetekben részben vagy egészben a hatósági intézkedést követően a családgondozást, a családjából kiemelt gyermek vér szerinti családjába való visszahelyezését követő utógondozói munkát, valamint a szociális diagnóziskészítést és a járási jelzőrendszeri tanácsadást is.

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak száma a Komáromi járásban 2021. évben

Megnevezés	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek 2021.	
	Intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám)	Érintettek gyermekek és fiatalok száma (fő)
Szociális segítő tevékenység	0	0
Esetkonferencia szervezése, vagy azon való részvétel	11	21
Esetkonzultáció	420	115
Esetmegbeszélés	21	14
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	75	92
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	18	29
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – nevelésbe vétel	6	14
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel – védelembe vétel	21	28
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	2	2
Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	0	0
Családlátogatás	318	122
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	4	4
Környezettanulmány készítése	13	19
Összesen	909	460

Forrás: Intézményi adatok

A Család- és Gyermekjóléti Központ által hatósági intézkedés kapcsán gondozott kiskorúak és 18. életévüket betöltött fiatalok száma településenként (2021.)

	Hatósági intézkedés				
	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Szakellátásból utógondozásba kikerült	Összesen
Almásfüzitő	12	0	8	0	20
Ács	34	2	10	8	54
Bana	2	0	5	0	7
Bábolna	6	1	3	0	10
Csém	3	1	1	0	5
Kisigmánd	2	0	0	0	2
Komárom	14	4	31	1	50
Mocsa	5	0	2	0	7
Nagyigmánd	3	0	0	0	3
Összesen	81	8	60	9	158

Forrás: Intézményi adatok

A táblázat adataiból látható, hogy a járás 9 települése közül az adott település lélekszámához arányosítva a legtöbb, gyermeket veszélyeztető, súlyos problémával küzdő család Ácson él. A védelembe vett gyermekek száma Mocsán és Kisigmádon stagnált, Nagyigmádon csökkent a többi településen emelkedett.

Összességében elmondható, hogy a hatósági intézkedésekben érintett gyerekek száma 2021. évben enyhén megemelkedett a 2020. évhez képest (132 fő).

Sajnálatos adat, hogy az ideiglenes hatállyal, súlyosabb fokú veszélyeztetettség miatt a családjából kiemelt gyermekek száma négyszerese nőtt a 2020. évi számhoz képest, ez a szám azonban nem egyezik meg az érintett családok számával.

A nevelésbe vett családok száma szinte alig emelkedett, valamint csökkent a szakellátásból kikerült gyerekek száma, akik visszakerülhettek vér szerinti családjukba, vagy valamelyik rokonuk családba fogadta őket.

Speciális szolgáltatások biztosítása

A Központ további feladatát képezi a gyermekvédelmi prevenciót és a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését célzó ún. **speciális szolgáltatások biztosítása**, amelyek a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény esetében a következők:

1. A **pszichológiai tanácsadás** célja az intézményt felkereső személyek problémáinak és ezek okainak pszichológiai módszerekkel való feltárása és korrigálása. 2021 márciusa óta, az intézmény saját pszichológusával biztosítja a pszichológiai tanácsadást. Bábolnán és Ácson a települési önkormányzatok segítségével a helyben működő család- és gyermekjóléti szolgálatok ugyancsak saját pszichológussal nyújtják ezen szolgáltatást saját klienseik számára. Nagyigmádon, 2021 második felében megbízási szerződéssel, szintén elindult az ellátás.

2. A Központ **jogi tanácsadás** keretében a vele a szolgáltatásra megállapodást kötött ügyvédi iroda útján tanácsadást, irat- és beadványszerkesztést biztosít az igénybevevők számára kísérés és jogi képviselő nélkül.

3. A **mediáció** konfliktusmegelőző és konfliktuskezelő szolgáltatás, amelynek során az érintett felek vitájának rendezésében egy semleges, pártatlan szakember működik közre. A mediáció során a felek álláspontjának konstruktív egyeztetése zajlik olyan módon, hogy végeredményül egy közösen kialakított, mindkét fél részéről felvállalt és teljesíthető megegyezés jöjjön létre.

4. A **kapcsolattartási ügyelet és ezzel összefüggő közvetítói eljárás** célja a gyermek és külön élő szülője problémamentes kapcsolattartásának elősegítése mediáció, kapcsolattartásra alkalmas semleges hely és szakember biztosításával. Az Intézmény a szolgáltatást a 2016-tól életbe lépett jogszabálymódosítást megelőzően, a jogszabály által megkövetelthez képest lényegesen magasabb szakmai színvonalon, a Kapcsolatügyelet módszere szerint nyújtotta 18 éven át. A Kapcsolatügyelet módszertana a jogszabálymódosítás óta csak vállalt szolgáltatásként lenne biztosítható, azonban az Intézmény kapacitását a kapcsolattartási ügyelet biztosítása a nagyszámú igénybevétel és a kevés szakember miatt teljes mértékben leköti.

5. A **készenléti ügyelet** keretében a Központ egy állandóan hívható telefonszámot biztosít a nyitvatartási időn túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás céljából. 2017-től a készenléti ügyelet új feladata az otthonából kihűlés miatt kórházba került, ott ellátott személy hazabocsátásával összefüggő tevékenység megszervezése is. A készenléti ügyelet biztosítására az Intézmény megállapodást kötött 12 munkatársával, akik 12 hetente ismétlődő ciklusokban, összefüggően 1-1 hétig látják el a készenléti ügyelettel összefüggő feladatokat.

6. Az **utcai szociális munka** keretében biztosítani kell a csellengő gyermek vagy fiatal helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét. A **lakótelepi szociális munka** célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő fiatalok speciális segítése. Az utcán szociális munkát végző információkat gyűjt célcsoportja szabadidő-eltöltési, magatartás-viselkedésbeli szokásairól, melyek alapján szükségletspecifikus segítő programokat szervez. Az Intézmény ezzel kapcsolatos tevékenységét azon szabadidős programok szervezése jelenti, amelyeket a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységénél került bemutatásra.

7. A **családterápia és a párterápia** a családi működési zavarok, illetve a párkapcsolati problémák leküzdésében, illetve kialakulásuk megelőzésében, egy új egyensúlyi állapot megteremtésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, új viselkedési formák kialakulásában nyújt segítséget a családtagoknak vagy a párt alkotóknak a nem megfelelő működés által okozott testi és lelki tünetek megelőzése és megszűnése érdekében. A családterápia és a párterápia 2021-ben nem tudott megvalósulni, megfelelő végzettséggel rendelkező szakember hiánya miatt.

8. Az **óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység** az óvodás és iskolás gyerekek fejlődését segíti szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával. A munka fókuszában a prevenció áll, de cél a hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik részére személyes támogatást nyújtani a sikeres iskolai munka és a továbbtanulás érdekében, a hátrányos helyzetű gyerekek szükségleteiből és az adott intézményben megjelenő problémáiból kiindulva aktív és célirányos szociális munka keretében támogatni a hátrányos helyzetű gyermekek családjainak problémakezelését, illetve megoldását. További cél a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, családi nevelő háttér formálása, illetve a gyermekek szociális technikáinak fejlesztése annak érdekében, hogy képesek legyenek saját környezetük szociális problémájának megoldására. Az iskolai szociális munka további hozadéka lehet, hogy a gyermek-szülő, a gyermek-pedagógus, valamint a szülő-pedagógus viszony is javul, illetve rendeződik.

9. **Szociális diagnózis** a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételét megelőző szűrő. A szociális diagnózis része az egyén szükséglet- és jogosultság vizsgálata, de a diagnózis egyfajta értékelési folyamat is, amelyben az egyén életútját, önmagáról alkotott képét és az esetleges vizsgálatok eredményeit a diagnózist készítő és maga az érintett személy összevetik. Ennek alapján állapítják meg, hogy jelen állapotában az egyén alkalmas-e önálló életvitelre. Amennyiben nem alkalmas, megvizsgálják, hogy milyen tényezők akadályozzák, gátolják, vagy éppen segítik őt ebben, és milyen szolgáltatások szükségesek ahhoz, hogy hosszabb távon önállóan tudja az életét élni. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és

intézményeket, melyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A szociális diagnózis felvétele kötelező a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás, vagy gyermekjóléti alapellátás igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja.

A szociális diagnosztika feladata:

- az igénylő problémájának megismerése, definiálása, és ennek alapján szükségleteinek megállapítása,
- a megfelelő szolgáltatások megállapítása,
- az elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezése,
- az igénylőknek a szolgáltatókhoz irányítása,
- az igénybevevő ellátásának nyomon követése, és
- az igénybevevő szociális szükségleteinek felülvizsgálata.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított speciális szolgáltatások keretében végzett szakmai tevékenységek és az összes ellátott száma 2021-ben szolgáltatási típusonként

Megnevezés	Speciális tevékenység és az ezzel ellátottak száma	
	Összes tevékenység száma	Ellátottak száma (fő)
Pszichológiai tanácsadás	317	60
Jogi tanácsadás	70	58
Kapcsolattartási ügyelet	91	25
Mediáció	0	0
Készenléti ügyelet	4	4
Utcai (lakótelepi) szociális munka	0	0
Család- és párterápia	0	0
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	471	1163
Szociális diagnózis	2	2
Összesen	955	1312

Forrás: Intézményi adatok

5.4.3. Őszi Napfény Idősek Otthona Családok Átmeneti Otthona, Kisbér

A gyermekek átmeneti gondozását Komárom Város Önkormányzata részére a kisbéri Őszi Napfény Idősek Otthona szervezeti egységeként működő Családok Átmeneti Otthona biztosítja.

A Családok Átmeneti Otthona folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként biztosítja gyermek és szülője, várandós kismama, valamint kérésére férje vagy élettársa átmeneti gondozását. Biztosítja a család számára az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét, a szülőnek a gyermekével való együttes lakhatást. Segítséget nyújt a gyermek neveléséhez, gondozásához, szükség esetén teljes ellátást biztosít számukra. Közreműködik a család otthontalanságának megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében. Intézményünk segítségével elkerülhető, hogy a gyermeket ki kelljen emelni a családból.

2021-ben a Komáromi Tám Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény 1 családnak összesen 5 tagját (anya 4 gyermekkel) közvetítette a családok átmentési otthonába 2 alkalommal, de költözésre egyszer sem került sor, élethelyzetüket végül más településre költözéssel, családi támogatással sikerült rendezni.

5.4.4. Komáromi Aprótalpak Bölcsőde

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetes kortól 3 éves korig a gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. A harmadik életévét betöltött kisgyermek a bölcsődei nevelési év végéig maradhatnak a bölcsődében.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig gondozható.

A bölcsődébe mindazon kisgyermek felvehető, akiknek a szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy valamilyen egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Az 1997. évi XXXI. tv. szerint a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni:

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- a védelembe vett gyermeket.

A törvény kiemeli az olyan kisgyermek felvételét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt az egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő kezdeményezi. A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Komárom Város lakosai számára mindhárom városrészben biztosított a bölcsődei ellátás, Komáromban az Aprótalpak Bölcsőde, a szőnyi városrészben a Zsebibaba Bölcsőde, Koppánymonostoron pedig a Minivár Bölcsőde összesen 123 férőhellyel biztosítja a kisgyermek napközbeni ellátását. Mindhárom intézményegységben legfőbb cél a gyermekek testi és pszichés szükségleteinek maximális kielégítése és a fejlődés jó irányba történő elősegítése. Nagy hangsúlyt helyeznek a szülői elvárásoknak való megfelelésre, amely a kölcsönös bizalmon alapuló együttműködésre épül. Családbarát bölcsődéként működnek, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségleteivel.

Az intézményi feladatokat ellátó személyzet létszáma a három intézményben összesen 41 fő:

- 1 fő intézményvezető,
- 1 fő intézményvezető helyettes,
- 2 fő szakmai vezető,
- 21 fő kisgyermeknevelő,
- 6 bölcsődei dajka,
- 1 fő élelmezésvezető,
- 3 fő szakács,
- 2 fő konyhalány,
- 3 fő mosónő,
- 1 fő fűtő/karbantartó

A gondozási, nevelési munkát szakképzett kisgyermeknevelők végzik. Elmondható, hogy mindhárom intézmény dolgozói jól képzettek.

A szakmai létszámból 9 fő diplomával rendelkezik, 2 fő pedagógus szakvizsgával, 1 fő egyetemi végzettséggel, 1 fő mentori végzettséggel.

Bölcsődék kihasználtsága 2018-2021. között:

Év	A bölcsődét igénybe vett (fő)			Kihhasználtság		
	Komárom	Szőny	Monostor	Komárom	Szőny	Monostor
2018.	79	24	24	85,70%	88,60%	89,17%
2019.	80	24	24	90,09%	96,37%	87,96%
2020.	75	24	22	85,27%	92,26%	78,19%
2021.	70	24	20	67,75%	90,37%	55,18%

Forrás: Intézményi adatok

A táblázatból rögtön kitűnik, hogy a 2020. év márciusában elkezdődött járvány miatt visszaesett a kihasználtság, mivel sok kisgyermekes családból az egyik szülő elvesztette az állását. Ez még a 2021. évre is kihatott, viszont év végére már felfelé ívelő tendenciát mutatott.

A koppányimonostori bölcsőde szép, korszerű épület. A jelenlegi férőhelyszám elegendő az igények kielégítésére. A tagintézmény épülete viszonylag új 2011-ben épült, az udvar felújításra szorul.

A Komáromi Aprótalpak Bölcsődét és a Szőnyi Zsebibaba Bölcsődét 2018-as évben újították fel egy pályázatnak köszönhetően. Mindhárom intézmény maximálisan megfelel a bölcsődékre vonatkozó előírások követelményeinek. Nemcsak az épület korszerűsítése történt meg, hanem a játékkészlet és a tárgyi eszközök nagy része is kicserélődött.

Fokozatosan nő a társadalom periferiájára került családok kisgyermekének száma, akiknek a megfelelő napközbeni ellátása otthon nem biztosított. A bölcsőde biztos háttérrel nyújt ahhoz, hogy a szülők nyugodtan dolgozhassanak. A családokkal aktívan és sokoldalúan együttműködnek a szakemberek, támogatva, esetleg kompenzálva a nemkívánatos családi hatásokat.

Az intézmény az elmúlt gondozási-nevelési évben is együttműködött a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermejjóléti Intézménnyel, több gyermek került be a javaslatukra a bölcsődébe, illetve több gyermek családjának ajánlották, hogy keressék fel a szolgálatot, mivel olyan élethelyzetbe kerültek, hogy segítségre szorulnak. Sajnos több családnak vannak napi megélhetési gondjai, de gyermeküket szeretetteljes légkörben nevelik, rendezetten járatják, igyekeznek neki a lehető legtöbbet megadni.

5.4.5. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogyatékosok Nappali Intézménye és Sorstárs Támogató Szolgálat

A fogyatékosok nappali ellátását és támogató szolgálatot Komárom Város Önkormányzata a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület által fenntartott Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogyatékosok Nappali Intézménye és Sorstárs Támogató Szolgálat által biztosítja.

Az intézmény ellátási területe Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás területe. Céljük, hogy a gondjaira bízott fogyatékkal élő személy fogyatékoságából, fizikai, szellemi, mentális állapotából származó társadalmi hátránya csökkenjen, életminősége javuljon, minél hasznosabb tagja lehessen a társadalomnak. Az esélyegyenlőség megteremtésének érdekében hozzájárulnak ahhoz, hogy a fogyatékkal élők a mindennapi problémáik megoldásában – a társadalom aktív tagjaként – maguk is teljes körű felelősséget vállalhassanak.

A Nappali Intézmény személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény, melynek feladata, hogy fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek napközbeni ellátását, foglalkoztatását, fejlesztését, gondozását biztosítsa. A Gondozottak közt van értelmi fogyatékos, autista, mozgásában akadályozott és halmozottan fogyatékos ember.

3 éves kortól fogadhatnak fogyatékkal élő embereket. Az intézményben iskolarendszerű oktatás nem folyik, ezért a tagok többsége a fiatal felnőtt korosztálytól kezdődően a negyvenes korosztályig terjed, de van hatvanas és hetvenes éveiben járó gondozott is. Nyitottak a magántanulók fogadására is. Bentlakásos intézményi elhelyezés szünideje alatt is ellátják a kiskorú gyermekeket, akik rendelkeznek a szükséges dokumentumokkal.

A fogyatékosággal élő gondozottak családi környezetben, szakképzett gondozók segítségével fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt, ahol ezen feladatokat ki - ki a saját képessége, egyéni tempója szerint tudja elvégezni. Fiataljaik szempontjából elmondható, hogy a közösség ereje fejlesztően hat rájuk. Fogyatékoságukhoz mérten kézműves foglalkozásokat tartanak az ellátottaknak, kulturális és sportrendezvényekre készítik fel őket, rendszeres fellépésről és versenyekről is gondoskodnak. A szülőknek, hozzátartozóknak nagy segítség, hogy az intézmény térítésmentes, valamint a bejutáshoz és hazaszállításhoz gépjárművel segítséget nyújtanak.

2021. évben a különböző településekről érkezettek megoszlása a következő volt:

- Almásfüzitő: 1 fő
- Ács: 7 fő
- Komárom: 19 fő
- Mocsa: 1 fő
- Nagyigmánd, Szőkepuszta: 4 fő

Fogyatékosági típusonként való megoszlás:

- Értelmi fogyatékos: 20 fő
- ebből mozgáskorlátozott is: 1 fő
- Autista: 4 fő
- Halmozottan sérült 7 fő

2021. évben a Fogyatékosok Nappali Intézménye maximális kihasználtsággal (32 fő) működött, de a jelentkezők létszáma csökken.

A Sorstárs Támogató Szolgálat személyi segítséssel és szükség esetén szállítással nyújt segítséget a rászorulóknak. Feladatait két szakképzett személyi segítő látja el. Otthonukban keresik fel azokat a fogyatékossgal élőköt, akik megfelelnek a törvény által meghatározott feltételeknek. Feladatuk személyre szabott gondozási tervvel segíteni az egyént, tehermentesíteni a családot, a tágabb értelemben vett környezetre való pozitív hatással elősegíteni a fogyatékkal élő emberek társadalmi befogadását. A Szolgálat munkatársai a hétköznapiak során felmerülő problémák megoldását hivatottak elősegíteni.

2021. 12.31-ig 53 fő vette igénybe a Támogató Szolgálat szolgáltatásait:

- szállításban 53 fő részesül igény szerint,
- személyi segítséget 25 fő vesz igénybe,
- kísérést szakorvosi javaslat alapján 3 fő igényel.

A hozzájuk forduló rászorulóknak segédeszközöket (kerekeszék, járókeret, kórházi betegágy, szoba WC, rolátor, járókeret, mankó) térítésmentesen tudják biztosítani. A szolgáltatást nem csak a gondozottak vehetik igénybe, hanem más rászorultak is.

Nyár folyamán rendszeresen megrendezésre kerül a Magyar Máltai Szeretetszolgálat intézményében a Támogató Szolgálat gondozottjainak egy személyiségfejlesztő, önségítő, közösségépítő délután, ahol önkéntesek is segédkeznek a szervezésben.

A személyi feltételek megteremtését hosszútávra nehezen tudják megoldani. Céljuk a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával egy szorosabb együttműködés kialakítása, támogatott szociális gondozó képzés elindítása.

6. A szolgáltató rendszerben jelentkező hiányosságok

6.1. Közösségi ellátások

Közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás.

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik.

A szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása a megkereső munkára, valamint az anonim és önkéntes igénybevételre épülő szolgáltatás, amelynek célja a szenvedélybetegség által okozott ártalmak csökkentése, az életet veszélyeztető helyzetek elhárítása, valamint az életmódváltozás elindítása, segítése.

A szenvedélybetegek körében végzett megkereső munka célja az ellátatlan, de az intézményes gondozással szemben bizalmatlan vagy onnan kiszoruló, az utcán, közösségi színtereken tartózkodó egyének, csoportok felkutatása és az alacsonyküszöbű ellátáshoz való hozzájárulásuk biztosítása.

Városunkban nem működik ilyen jellegű szolgáltatás, igaz az igények felmérése sem történt meg. Az elkövetkezendő időszak feladata ezért a rászorulóknak számának felmérése, illetve a lehetőségek megvizsgálása a szolgáltatás bevezetésére.

6.2. Idősek klubja demens betegek részére

A demenciával küzdő idősek nappali ellátásának célja, az enyhe, illetve középsúlyos demenciával küzdő idősödő emberek, ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatások szervezése és összehangolása, e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások megismertetése, s az azokhoz való hozzájárulás támogatása. Feladatunk kulturált, biztonságos körülmények között, a család tehermentesítése mellett a gondoskodás kiegészítése, önellátási képességük csökkenése mellett is életminőségük megőrzése, szükségleteik kielégítése.

Ápolás, gondozás, foglalkoztatás mellett, szeretetteljes gondoskodás, biztonságos környezet és felügyelet biztosítása az emberi méltóságuk, autonómiájuk megőrzésével. Kapcsolat kialakítása és fenntartása a kompetenciahatárok betartásával (pszichiáter, geriáter, házi orvos, hivatásos gondnok). Az ellátásra szolgáló helyiség tárgyi feltételeinek segíteni kell a demens ember könnyű és biztonságos közlekedését, tájékozódását, hozzájárulva ezzel is biztonságérzete növeléséhez.

A Gondozási Központ idősek klubjában egyre több időskori demenciával küzdő idős jelentkezik. Az intézmény nem utasítja el a jelentkezőket, de nagy problémát okoz a velük való foglalkozás és a felügyelet is. Ezért a jövőben meg kell fontolni a fenti ellátás külön biztosítását számukra.

7. Az ellátórendszer fejlesztése – feladatok, irányelvek, célok

Napjainkban a koronavírus járvány okozta gazdasági válság hatásai és a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa, valamint annak gazdasági következményei és az ebből fakadó jelentős önkormányzati bevételkiesés és a kiadások jelentős növekedése az önkormányzat feladatellátásának minden területére kihat, így nem kivétel ez alól a szociális és gyermekvédelmi feladatok ellátása sem. A jelenlegi nehéz helyzetben azt is nagy eredménynek könyvelhetjük el, ha a meglévő szociális és gyermekvédelmi ellátásokat – köztük az önként vállalt feladatként biztosított szolgáltatásokat – a jövőben is a jelenlegihez hasonló színvonalon biztosítani tudjuk.

Mindazonáltal egy koncepciónak – így a jelen dokumentumnak is – az a feladata, hogy célokat tűzzön ki, és meghatározza a cselekvési irányokat arra az esetre, ha a cselekvés feltételei adottak lesznek. Az alábbiakban összegyűjtöttük azokat a távlati célokat, melyeket szeretnénk megvalósítani, ha ennek anyagi feltételei adottak lesznek:

1. A Hajléktalanok Menedékházának felújítása vagy az eredeti helyszínen új épület építése, ezzel párhuzamosan az éjjeli menedékhely szolgáltatás biztosítása nők számára is.
2. Idősek Otthona energetikai korszerűsítése.
3. Idősek klubjának biztosítása demens betegek részére.
4. Közösségi ellátás bevezetése.

Komárom, 2022. június 22.

Komárom Város Önkormányzata
dr. Baksa-Ströcker Renáta   dr. Molnár Attila
jegyző   polgármester